

ΤΟ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΟ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Οι αγροτικές περιοχές της Ε.Ε. αντιπροσωπεύουν το 30% του συνολικού πληθυσμού και το 80% της επικράτειας της. Ωστόσο, οι κοινωνικές και οικονομικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών, συμπεριλαμβανομένης της παγκοσμιοποίησης και της αστικοποίησης, μεταβάλλουν τον ρόλο και τη φύση των αγροτικών περιοχών, οι οποίες επηρεάζονται επίσης από τη μείωση του πληθυσμού και τη γήρανση αυτού. Πλέον είναι αντιληπτό ότι οι περιοχές αυτές διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της Ε.Ε. μέσω της βιώσιμης παραγωγής τροφίμων, της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, διαδραματίζουν βασικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων της Ε.Ε. που αφορούν την Πράσινη Συμφωνία, το πρόγραμμα «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και τη βιοποικιλότητα. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή νέων τεχνολογιών είναι απολύτως απαραίτητη για την υλοποίηση της ψηφιακής δεκαετίας της Ευρώπης.

Δεδομένης της μεγάλης ποικιλομορφίας των αγροτικών περιοχών, ως προς τις φυσικές και κλιματολογικές συνθήκες, τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά, τις ιστορικές και πολιτιστικές εξελίξεις, τις δημογραφικές και κοινωνικές αλλαγές, τις εθνικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες και την οικονομική ευημερία, απαιτείται ο τοπικός σχεδιασμός αντιδράσεων και λύσεων που συνάδουν με τις ειδικές ανάγκες και τις δυνατότητες της κάθε περιοχής. Οι δράσεις αυτές θα πρέπει να στοχεύουν ιδιαίτερος στις απομακρυσμένες και λιγότερο ανεπτυγμένες αγροτικές περιφέρειες. Η ισορροπημένη εδαφική ανάπτυξη θα πρέπει να βασίζεται σε τοποκεντρικές προσεγγίσεις και η συμμετοχή όλων των επιπέδων διακυβέρνησης είναι απαραίτητη για τη μέγιστη δυνατή αξιοποίηση του δυναμικού των αγροτικών περιοχών.

Το όραμα και το σχέδιο δράσης προσδιορίζουν τέσσερις τομείς δράσης, υποστηριζόμενες από εμβληματικές πρωτοβουλίες, ώστε οι αγροτικές περιοχές να καταστούν:

- **ισχυρότερες:** έμφαση στην ενδυνάμωση των αγροτικών κοινοτήτων, στη βελτίωση της πρόσβασης σε υπηρεσίες και στη διευκόλυνση της κοινωνικής καινοτομίας·
- **συνδεδεμένες:** βελτίωση της συνδεσιμότητας τόσο όσον αφορά τις μεταφορές όσο και την ψηφιακή πρόσβαση·
- **ανθεκτικές:** διατήρηση των φυσικών πόρων και οικολογικός προσανατολισμός των γεωργικών δραστηριοτήτων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, διασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική ανθεκτικότητα μέσω της πρόσβασης σε μαθήματα κατάρτισης και ποικίλων ευκαιριών ποιοτικής απασχόλησης·
- **ευημερούσες:** για τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και τη βελτίωση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και των αγροδιατροφικών δραστηριοτήτων, καθώς και του αγροτουρισμού.

Τα τέσσερα αυτά χαρακτηριστικά συνοψίζουν τις κοινές φιλοδοξίες των αγροτικών κοινοτήτων και των ενδιαφερόμενων μερών ώστε οι αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040:

- Να καταστούν ελκυστικοί χώροι, που αναπτύσσονται βάσει αρμονικής εδαφικής ανάπτυξης, αξιοποιώντας τις ιδιαίτερες δυνατότητές τους, οι οποίες τις καθιστούν τόπους ευκαιριών και προσφέρουν τοπικές λύσεις που συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των τοπικών επιπτώσεων των παγκόσμιων προκλήσεων.
- Να συμμετέχουν στην πολυεπίπεδη και τοποκεντρική διακυβέρνηση, εκπονώντας ολοκληρωμένες στρατηγικές με τη χρήση συνεργατικών και συμμετοχικών προσεγγίσεων και επωφελούμενες από εξατομικευμένα μείγματα πολιτικής και αλληλεξαρτήσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών.
- Να καταστούν πάροχοι επισιτιστικής ασφάλειας, οικονομικών ευκαιριών, αγαθών και υπηρεσιών για την ευρύτερη κοινωνία, όπως βιοπροϊόντων και ενέργειας, αλλά και τοπικών προϊόντων υψηλής ποιότητας με βάση την κοινότητα και ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, διατηρώντας δίκαιο μερίδιο από τη δημιουργούμενη αξία.
- Να καταστούν δυναμικές κοινότητες που εστιάζουν στην ευζωία, συμπεριλαμβανομένων των εισοδημάτων, της δικαιοσύνης, της ευημερίας και της ποιότητας ζωής, όπου όλοι οι άνθρωποι θα διαβιούν και θα εργάζονται μαζί με αρμονία και όπου θα υπάρχουν επαρκείς δυνατότητες αλληλοϋποστήριξης.

- Να καταστούν κοινότητες χωρίς αποκλεισμούς που χαρακτηρίζονται από αλληλεγγύη, δικαιοσύνη και ανανέωση μεταξύ των γενεών, οι οποίες είναι ανοιχτές στους νεοαφιχθέντες και προάγουν ίσες ευκαιρίες για όλους.
- Να καταστούν ακμάζουσες πηγές φυσικών πόρων, οι οποίες ενισχύονται από τους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας και συμβάλλουν στην επίτευξή τους, συμπεριλαμβανομένης της κλιματικής ουδετερότητας, καθώς και της βιώσιμης διαχείρισης των φυσικών πόρων.
- Να επωφελούνται πλήρως από την ψηφιακή καινοτομία με ισότιμη πρόσβαση σε νεοεμφανιζόμενες τεχνολογίες, ευρέως διαδεδομένο ψηφιακό γραμματισμό και ευκαιρίες απόκτησης πιο προηγμένων δεξιοτήτων.
- Να αποτελούνται από άτομα με επιχειρηματικό και καινοτόμο πνεύμα και επαρκείς δεξιότητες, συμβάλλοντας από κοινού στην τεχνολογική, οικολογική και κοινωνική πρόοδο.
- Να καταστούν δραστήρια μέρη που διαθέτουν αποδοτικές, προσβάσιμες και οικονομικά προσιτές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών υπηρεσιών, προσφέροντας εξατομικευμένες λύσεις (π.χ. στους τομείς των μεταφορών, της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της υγειονομικής περίθαλψης και της φροντίδας, συμπεριλαμβανομένης της μακροχρόνιας φροντίδας, της κοινωνικής ζωής και των επιχειρήσεων λιανικής).
- Να καταστούν μέρη που χαρακτηρίζονται από ποικιλομορφία και αξιοποιούν στο έπακρο τα μοναδικά τους πλεονεκτήματα και ταλέντα και τις μοναδικές τους δυνατότητες.

Η Επιτροπή θα στηρίζει και θα παρακολουθεί την εφαρμογή του αγροτικού σχεδίου δράσης της ΕΕ και θα το επικαιροποιεί τακτικά ώστε να διασφαλίζει ότι παραμένει συναφές. Θα συνεργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη και αγροτικούς φορείς για να διατηρεί διάλογο σχετικά με αγροτικά ζητήματα. Επιπλέον, θα τεθεί σε εφαρμογή ένας μηχανισμός «αγροτικής θωράκισης» σύμφωνα με τον οποίο οι πολιτικές της ΕΕ θα επανεξετάζονται υπό αγροτικό πρίσμα. Στόχος είναι να προσδιοριστεί καλύτερα και να ληφθεί υπόψη ο ενδεχόμενος αντίκτυπος και οι επιπτώσεις που θα έχει μια πρωτοβουλία πολιτικής της Επιτροπής στις θέσεις εργασίας, στην οικονομική μεγέθυνση και στη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

Τέλος, θα συσταθεί παρατηρητήριο για τις αγροτικές περιοχές εντός της Επιτροπής για την περαιτέρω βελτίωση της συλλογής και ανάλυσης δεδομένων σχετικά με τις αγροτικές περιοχές. Αυτό θα παράσχει στοιχεία για τη χάραξη πολιτικής σε σχέση με την αγροτική ανάπτυξη και θα στηρίξει την εφαρμογή του αγροτικού σχεδίου δράσης.